

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 14 нче мае

Мөрәле авылы

№ 6

**Законнарга һәм Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл
жирлеге муниципаль норматив хокукый актларына
үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турындагы
нигезләмәне раслау хакында**

Законнарга һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр керту мониторингын үткәру буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының эшчәнлеген камилләштерү максатларында «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге Советы **КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:**

1. Законнарга һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру турында Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегенә жирле үзидарә органнарына:

үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнен үтәләше өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнен вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә [http:// muralin -kaybici.tatarstan.ru](http://muralin-kaybici.tatarstan.ru) һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлеге башлыгы**

Р.Р.Зиннатуллин

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлеге Советының
2019 елның 14 маенда чыккан 6 нче
номерлы карары белән расланган

**Законнарга һәм Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль
норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү турында Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Законнарга Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба - мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үзгәртү яисә үз көчен югалткан дип табуны (гамәлдән чыгару) күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә муниципаль берәмлекнең юристы һәм башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын табу ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны, хокукый жайга салуда кабатлануларны бетерү ;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләренә жыйнауны, гомумиләштерүне анализ һәм бәяләүне үз эченә ала :

Россия Федерациясенең конституциячел законнарын, федераль законнарын, һәм башка закон чыгару актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарыны норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл жирлегә муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика закон чыгару актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатъләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәжәгатъләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртібе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча хөкем актлары (хөкем гамәле);

прокурор йогынтысы актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелүче нормалар булдыру эшенең нәтиҗәләрен беркетүне (билгеләүне) гамәлгә ашыру максатларында муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла, алар жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын

оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда) алар тәмин итә:

"Гарант" яки "Консультант Плюс" мәгълүмат системаларындагы закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керүен;

"Гарант" яки "Консультант Плюс" мәгълүмати системаларын хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмаларының мәгълүматы керүен";

"Кодекс" мәгълүмат компаниясенең "региональ законнар аналитигы" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарға туры килмәве турында мәгълүмат керүен.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртү яисә, үз көчен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тәмин итү өчен мониторингны гамәлгә ашырганда муниципаль актларны куллану практикасы турындагы мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәتلәрне хокукый жайга салуда тулылыгы;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталарның булуы;

муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренә мөһим бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсең булуы;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәتلәргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг нәтиҗәләре буенча федераль һәм республика законнарының муниципаль актларга, үзгәрешләр кертүен китереп чыгаручы үзгәрүләр ачылган очракта, жирле үзидарә органнарына:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көчкә ия актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхес эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг "Россия Федерациясе прокуратурасы турында"гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган күрсәтүләрдән тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Мөрәжәгать итүче затка күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижеләре турында хәбәр ителә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижеләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүматны;

мониторинг үткәрү башкаручылар турында мәгълүматны;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүматны;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг

үткәрү нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәрне;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жиберелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү

буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру өчен, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагына караган хокукый жайга салуның тиндәшле өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап тоталар.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарға, юридик затларға, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.